

U.S.FDA ออกเอกสารคำแนะนำสำหรับธุรกิจขนาดเล็กที่อยู่ใน
ระเบียบการปกป้องอาหารจากการจงใจปลอมปนโดยเจตนา

Guidance for Industry: Mitigation Strategies to Protect Food Against Intentional
Adulteration - What You Need to Know About the FDA Regulation:
Small Entity Compliance Guide

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ องค์การอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา (U.S.FDA) ได้ออกเอกสาร
คำแนะนำสำหรับธุรกิจขนาดเล็กทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ต้องขึ้นทะเบียนกับ U.S.FDA ก่อนการวางจำหน่าย
สินค้าอาหารในสหรัฐอเมริกา ให้มีความเข้าใจถึงแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องตามกฎระเบียบการป้องกันการปลอมปน
โดยจงใจ (Mitigation Strategies to Protect Food Against Intentional Adulteration) ภายใต้กฎหมายความปลอดภัย
อาหารที่ทันสมัย (FSMA) โดยสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ข้อกำหนดสำคัญ ที่ต้องปฏิบัติตาม ได้แก่ (๑) จัดทำแผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหารเป็นลายลักษณ์
อักษร (๒) ฝึกอบรมบุคลากร (๓) เก็บบันทึกข้อมูลแผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหาร การฝึกอบรม การตรวจ
ติดตามการป้องกันการปลอมปนในอาหาร การแก้ไขข้อบกพร่องในการป้องกันการปลอมปนในอาหาร และการตรวจ
ทวนสอบการป้องกันการปลอมปนในอาหาร และ (๔) วิเคราะห์บทวนแผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหาร

๒. ผู้ที่ต้องปฏิบัติตาม คือ โรงงาน (Facility) ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ต้องขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานผลิต
อาหารกับหน่วยงาน U.S.FDA ทั้งนี้ การดำเนินการของโรงงานผลิตอาหาร ให้หมายรวมถึง การผลิต/แปรรูป บรรจุ หรือ
เก็บรักษาอาหารมนุษย์สำหรับการบริโภคในสหรัฐอเมริกา

๓. ผู้เข้าข่ายได้รับการยกเว้น ได้แก่ (๑) ธุรกิจขนาดเล็กมาก ได้แก่ ธุรกิจที่มียอดขายเฉลี่ยต่อปีในช่วง
ระยะเวลา ๓ ปีก่อนหน้าปีปฏิทินที่มีการบังคับใช้ เฉลี่ยน้อยกว่า ๑๐ ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี โดยต้องอ้างอิงการคำนวณ
ตามที่ U.S.FDA กำหนด (๒) การเก็บรักษาอาหาร ยกเว้นการเก็บรักษาอาหารในถังเก็บของเหลว (Liquid Storage
Tank) จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบนี้ (๓) การบรรจุ บรรจุใหม่ ปิดฉลาก หรือปิดฉลากใหม่ เมื่อภาชนะบรรจุที่สัมผัส
กับอาหารโดยตรงยังอยู่ในสภาพเดิมและสมบูรณ์ (๔) กิจกรรมของฟาร์มที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบด้านความปลอดภัยของ
ผลิตผลทางการเกษตร (๕) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับการควบคุมจาก Alcohol and Tobacco Tax and Trade
Bureau ภายใต้กระทรวงการคลังของสหรัฐฯ (๖) การผลิต การแปรรูป การบรรจุ หรือการเก็บรักษาอาหารสำหรับสัตว์
(๗) การผลิต การแปรรูป หรือการเก็บรักษาไข่และเนื้อสัตว์ที่ได้จากการล่า (Game Meat) ในสถานประกอบการที่
ดำเนินการเป็นฟาร์มและดำเนินการกิจกรรมที่อยู่นอกเหนือคำจำกัดความของฟาร์มที่ต้องขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานผลิต
อาหาร (Farm Mixed-Type Facility) เมื่อดำเนินการโดยธุรกิจขนาดเล็กหรือธุรกิจขนาดเล็กมาก

๔. กำหนดระยะเวลาการมีผลบังคับใช้ ขึ้นอยู่กับขนาดของธุรกิจ ดังนี้ (๑) ธุรกิจขนาดเล็กมาก จะต้องปฏิบัติ
ตามภายในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ (๒) ธุรกิจขนาดเล็ก เช่น ธุรกิจที่มีพนักงานประจำทั้งในสำนักงานใหญ่ สาขา

และบริษัทในเครือรวมกันแล้วน้อยกว่า ๕๐๐ คน จะต้องปฏิบัติตามภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และ (๓) ธุรกิจอื่นๆ ที่ไม่ได้รับการยกเว้น จะต้องปฏิบัติตามภายในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๕. การจัดทำแผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหาร (food defense plan) เจ้าของ (owner) ผู้ดำเนินงาน (operator) หรือบริษัทตัวแทน (agent) จะต้องลงนามกำกับในแผนงานฯ ซึ่งประกอบด้วย (๑) ข้อมูลจำเพาะของโรงงาน เช่น ชื่อที่ตั้ง (๒) ผลการประเมินจุดอ่อน โดยพิจารณาจากอย่างน้อย ๓ ปัจจัย ได้แก่ ผลกระทบต่อสาธารณสุขอันอาจเกิดขึ้น ระดับการเข้าถึงสินค้า และความสามารถที่จะเกิดการปนเปื้อน พร้อมขั้นตอนการดำเนินงานและคำอธิบาย (๓) กลยุทธ์การบรรเทาป้องกันพร้อมคำอธิบาย (๔) กระบวนการตรวจติดตามแผนงานฯ (๕) กระบวนการของกิจกรรมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องตามแผนงานฯ (๖) กระบวนการทวนสอบแผนงานฯ และ (๗) ลายมือชื่อของผู้รับผิดชอบ

ทั้งนี้ กำหนดให้เก็บรักษาแผนงานฯ ไว้ ๒ ปี หลังจากที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จก่อนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการดำเนินงานของโรงงานสำหรับในกรณีที่เป็น ให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน หลังการผลิต และต้องไม่ล่าช้าเกินสมควร หากไม่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จใน ๙๐ วัน

อย่างไรก็ตาม จะต้องวิเคราะห์ทบทวนแผนงานนอกเหนือจากข้อกำหนดข้างต้น ในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) เมื่อมีกิจกรรมใหม่ซึ่งก่อให้เกิดจุดอ่อนเพิ่มขึ้น หรือ ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อจุดอ่อนที่ระบุไว้เดิม (๒) เมื่อใดก็ตามที่ได้รับข้อมูลใหม่ที่ทำให้เชื่อได้ว่าส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตหรือโรงงานให้เกิดจุดอ่อนเพิ่มขึ้น (๓) เมื่อพบว่าแผนงานปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองหรือปฏิบัติได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และ (๔) เมื่อหน่วยงาน U.S.FDA ประกาศให้ทบทวนเนื่องด้วยมีภัยคุกคามในห่วงโซ่การผลิตทั้งหมด

๖. การจัดการมาตรการเชิงกลยุทธ์เพื่อบรรเทาและป้องกันการปลอมปนในอาหาร จะต้องดำเนินการบนหลักพื้นฐานของความเสถียรและเหมาะสมเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยอาศัย ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ การตรวจติดตามแผนงานฯ กิจกรรมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องตามแผนงานฯ และการทวนสอบแผนงานฯ ซึ่งจะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งหมด

๗. ข้อกำหนดการเก็บบันทึกข้อมูล สามารถจัดเก็บได้ทั้งในรูปแบบเอกสารต้นฉบับ สำเนาเอกสารต้นฉบับ รูปภาพ รูปถ่าย หรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ โดยข้อมูลที่ต้องเก็บบันทึก ประกอบด้วย (๑) แผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหาร (๒) เอกสารการบันทึกการตรวจติดตามแผนงานฯ ซึ่งอาจเป็นข้อมูลทั้งที่แสดงว่าสามารถหรือไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วนตามแผนงานดังกล่าว (๓) เอกสารการบันทึกกิจกรรมเพื่อแก้ไขตามแผนงานฯ (๔) เอกสารการบันทึกการทวนสอบแผนงานฯ และ (๕) เอกสารบันทึกการฝึกอบรม ซึ่งต้องระบุวันที่ ประเภท รายชื่อบุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรม และแสดงความสอดคล้องของหัวข้อการฝึกอบรมกับข้อกำหนดต่างๆ ทั้งนี้ จะต้องบันทึกข้อมูลควบคู่ไปกับเวลาที่ดำเนินการจริง และจะต้องเก็บรักษาบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้อย่างน้อย ๒ ปี โดยแผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหารจะต้องเก็บไว้ที่โรงงาน ในขณะที่เอกสารบันทึกอื่นสามารถเก็บไว้นอกสถานที่ได้แต่ต้องนำมาแสดงที่โรงงานได้ภายใน ๒๔ ชั่วโมง เมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ

ทั้งนี้ สำหรับธุรกิจขนาดเล็กมาก จะต้องเก็บรักษาบันทึกข้อมูลในช่วง ๓ ปี ที่ผ่านมา เพื่อพิสูจน์ถึงสถานภาพ
ขนาดธุรกิจของตน และต้องเก็บไว้ที่โรงงานเป็นเวลา ๒ ปี เพื่อให้สามารถแสดงต่อเจ้าหน้าที่ เมื่อได้รับการร้องขอ

อนึ่ง หากมีการจัดเก็บหรือบันทึกข้อมูลอยู่แล้ว และมีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ภายใต้กฎระเบียบนี้ ก็
สามารถนำมาปรับใช้ได้ หรือ หากยังขาดข้อมูลบางส่วน ก็สามารถเพิ่มเติมในเอกสารแนบหรือแยกจากบันทึกเดิมได้
เช่นกัน

๘. การฝึกอบรมและคุณสมบัติผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในโรงงาน ได้แก่ พนักงานประจำและ
ชั่วคราว ลูกจ้าง หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่กำกับดูแลแผนงานป้องกันการปลอมปนในอาหาร (ซึ่งอาจเป็นพนักงาน
โรงงานหรือไม่ก็ได้) จะต้องได้รับการฝึกอบรมและมีคุณสมบัติเป็น Qualified Individual

ข้อมูลเพิ่มเติมและที่มา

FDA: Mitigation Strategies to Protect Food Against Intentional Adulteration: What You Need to
Know About the FDA Regulation: Guidance for Industry Small Entity Compliance Guide
(August, 2017)

ฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส
สิงหาคม ๒๕๖๐